

جورج لیکاف

قلمرو تازه علوم شناختی

آن چه مقوله‌ها درباره ذهن فاش می‌کنند

(کتاب یکم)

ترجمه

جهان‌شاه میرزاییکی

۱-۱	۲۷۲
۱-۲	۲۷۲
۱-۳	۲۷۲
۱-۴	۲۷۲
۱-۵	۲۷۲
۱-۶	۲۷۲
۱-۷	۲۷۲
۱-۸	۲۷۲
۱-۹	۲۷۲
۱-۱۰	۲۷۲
۱-۱۱	۲۷۲
۱-۱۲	۲۷۲
۱-۱۳	۲۷۲
۱-۱۴	۲۷۲
۱-۱۵	۲۷۲
۱-۱۶	۲۷۲
۱-۱۷	۲۷۲
۱-۱۸	۲۷۲
۱-۱۹	۲۷۲
۱-۲۰	۲۷۲
۱-۲۱	۲۷۲
۱-۲۲	۲۷۲

فهرست

پیش‌گفتار ۹

کتاب یکم: ذهن فراتر از ماشین بخش ۱: مقوله‌ها و مدل‌های شناختی

۲۵	فصل ۱: اهمیتِ مقوله‌بندی
۳۷	فصل ۲: از ویتگنشتیان تا رُش
۱۱۳	فصل ۳: اثرهای پیش‌نمونه در زبان
۱۲۹	فصل ۴: مدل‌های شناختی ایده‌آل
۱۴۵	فصل ۵: مدل‌های کنایی
۱۶۹	فصل ۶: مقوله‌های شعاعی
۲۰۷	فصل ۷: ویژگی‌ها، کلیشه‌ها و پیش‌فرض‌ها
۲۱۳	فصل ۸: بازهم درباره‌ی مدل‌های شناختی
۲۴۵	فصل ۹: مدافعان دیدگاه کلاسیک
۲۷۳	فصل ۱۰: مرور

بخش ۲: پیامدهای فلسفی

۲۷۹	فصل ۱۱: الگوی عین‌گرا
۳۲۳	فصل ۱۲: متافیزیک عین‌گرا چه اشکالی دارد
۳۴۱	فصل ۱۳: شناخت عین‌گرا چه اشکالی دارد

۳۷۷	فصل ۱۴: دیدگاه صورت‌گرا
۳۹۳	فصل ۱۵: قضیه پوتنام
۴۴۳	فصل ۱۶: واقع‌گرایی جدید
۴۵۹	فصل ۱۷: معنی‌شناسی شناختی
۵۱۳	فصل ۱۸: وورف و نسبیت‌باوری
۵۶۷	فصل ۱۹: الگوی ذهن - به مثابه - ماشین
۵۹۱	فصل ۲۰: ریاضیات به مثابه یک فعالیت شناختی
۶۱۹	فصل ۲۱: مرور

پیش‌گفتار

علوم شناختی قلمرو تازه‌ای است که هرچه ما از رشته‌های مختلف علوم درباره ذهن می‌دانیم را از رشته‌های متعدد دانشگاهی گرد هم می‌آورد. این رشته‌ها عبارت‌اند از: روان‌شناسی، زبان‌شناسی، مردم‌شناسی، فلسفه و علوم کامپیوتر. علوم شناختی در پی یافتن پاسخ‌های مفصلی برای پرسش‌های زیر است: خرد چیست؟ چه گونه ما به تجربه خود معنا می‌دهیم؟ نظام مفهومی چیست و چه گونه سازمان می‌یابد؟ آیا همه مردم از نظام مفهومی یکسان استفاده می‌کنند؟ اگر چنین است، آن نظام چیست؟ و اگر نیست، چه چیزی در نحوه اندیشه انسان‌ها مشترک است؟ این پرسش‌ها تازه نیستند، اما برخی پاسخ‌ها چنین‌اند.

این کتاب درباره پاسخ‌های سنتی این پرسش‌ها و نیز پژوهش‌های تازه‌ای است که پاسخ‌های تازه‌ای را مطرح می‌کنند. از دیدگاه سنتی خرد مجرد و ناجسمانی است و در دیدگاه جدید خرد اساس و مبنای بدنی دارد. دیدگاه سنتی خرد را لفظی و عمدتاً درباره قضایایی می‌داند که می‌توانند به‌طور عینی درست باشند یا غلط. دیدگاه جدید جنبه‌های خلاق ذهن - یعنی، استعاره، کنایه و تصاویر ذهنی - را برای خرد مهم می‌داند و آن‌ها را از ویژگی‌های فرعی و بی‌ربط نسبت به آنچه لفظی و واقعی است به حساب نمی‌آورد.

جورج لیکاف

قلمرو تازۀ علوم شناختی

آن چه مقوله‌ها دربارهٔ ذهن فاش می‌کنند

(کتاب دوم: مطالعهٔ موردی)

ترجمه

جهان‌شاه میرزاییگی

فهرست

۷	یادداشت مترجم
۱۱	مقدمه
	کتاب دوم: مطالعه موردی
۱۹	مطالعه موردی ۱: خشم
۷۵	مطالعه موردی ۲: روی
۱۴۵	مطالعه موردی ۳: ذر-ساخت
۳۳۷	پس‌گفتار
۳۴۱	مرجع‌ها
۳۵۹	نمایه

یادداشت مترجم

ترجمه را از لحاظ میزان (extent) برگرداندن متن مبدأ به متن مقصد به دو نوع ترجمه کامل (full translation) و ترجمه جزئی (partial translation) تقسیم بندی می کنند. در ترجمه کامل هیچ نشانی از متن مبدأ در زبان مقصد مشاهده نمی شود؛ مثلاً در ترجمه انگلیسی به فارسی، همانند متن این کتاب، هیچ نوع واژه یا حتی حرفی از زبان انگلیسی در زبان فارسی نمی آید. اما در ترجمه جزئی در مواردی، که ممکن است ضروری باشد، واژه ها یا حروف زبان مبدأ عیناً در زبان مقصد تکرار می شوند. ترجمه جزئی، عمدتاً، هنگامی ضرورت پیدا می کند که بخواهیم دستور یک زبان را به زبان دیگر ترجمه کنیم. مثلاً وقتی می خواهیم به ضمیر سوم شخص مفرد فاعلی در زبان انگلیسی اشاره بکنیم، چون در زبان فارسی معادلی برای آن نداریم، به ناچار در داخل ترجمه ما واژه های انگلیسی he و she مشاهده می شوند که مصداق ترجمه جزئی است. زبان فارسی تمایزی میان مؤنث و مذکر قائل نمی شود و به جای دو واژه بالا از ضمیر او استفاده می کند. این کتاب، همچنان که از نام آن پیداست، مطالعه موردی است و مورد مطالعه هم دستور زبان انگلیسی است. اکنون می دانیم که ترجمه کامل دستور زبان ها تقریباً غیر ممکن است. برای مثال page over